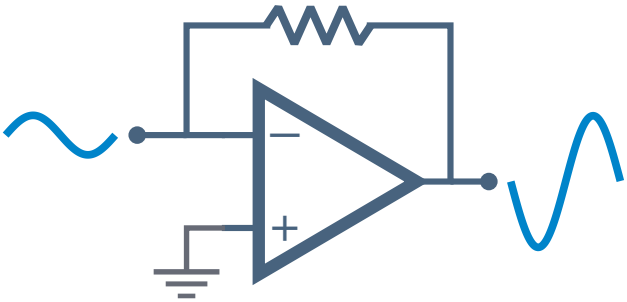
DEVRE ANALİZİ I

ÇALIŞMA KİTABI

ÖRNEK SAYFALAR

9 ünite · 160 soru · adım adım çözümler

Ertan Sinan Şahin

ertansinansahin.com

Bu kitap nasıl kullanılır?

- Her ünite, soruların dayandığı tanım ve formülleri özetleyen bir hatırlatma kutusuyla açılır.
- Zorluk: ★☆☆ temel ★★☆ orta ★★★ ileri. Her ünitede birkaç çoktan seçmeli kavram sorusu vardır; her ünite sınav tipi karma sorularla biter.
- Her sorunun altındaki noktalı alan sizin çözümünüz içindir. Önce kendiniz çözün; takıldığınızda hatırlatma kutusuna ve ders notuna dönün, çözüme en son bakın.
- Bütün çözümler kitabın sonundadır. Sorunun yanındaki Çözüm → s. bağlantısı çözüme, çözümdeki ← Soru s. bağlantısı soruya götürür. Kısa cevaplar **CEVAP** kutusundadır.
- **Birimler ve işaretler:** Soruların yaklaşık yarısı Ω, A ve W ile, yarısı kΩ, mA ve mW ile verilir; sınavlarda ikisi de çıkar. Her yerde pasif işaret kuralı kullanılır: akım bir elemana + ucundan girerse $p = vi$ o elemanın soğurduğu güçtür. Şekillerde akımlar kırmızı, gerilim kutupları mavidir.
- **Vize ve final:** Üniversitelerin çoğunda Devre I (genellikle 2. sınıf güz) bu kitabın tamamını kapsar. Birinci vize çoğunlukla dirençli devreleri ve Thévenin–Norton'u (Ünite 1–5), ikinci vize ya da final op-amp, bobin–kondansatör ve geçici hâli (Ünite 6–9) kapsar. Temel devre konularını 1. sınıfta işleyen okullarda Ünite 1–4 tekrar niteliğindedir; Devre II dersi bobin ve kondansatörle başlayan okullarda Ünite 7–9 o derse aittir. Kendi dersinizin izlencesine göre çalışacağınız üniteleri seçin.

İçindekiler

Sayfa numaraları tam kitaba aittir. Renkli üniteler bu örnekte vardır; tıklayınca o üniteye gidersiniz.

1 Devre Değişkenleri, Devre Elemanları ve Kirchhoff Yasaları ..... 16 soru 4

2 Basit Dirençli Devreler ..... 16 soru 15

3 **Düğüm Gerilimleri Yöntemi** ..... 18 soru 24

4 Çevre Akımları Yöntemi ..... 16 soru 40

5 **Kaynak Dönüşümü, Thévenin–Norton, Maksimum Güç, Süperpozisyon** ..... 20 soru 51

6 İşlemsel Kuvvetlendirici ..... 16 soru 61

7 Bobin ve Kondansatör ..... 16 soru 72

8 **Birinci Mertebe RL ve RC Devreleri** ..... 22 soru 81

9 RLC Devrelerinin Doğal ve Basamak Yanıtı ..... 20 soru 94

Çözümler 106

3. ÜNİTE
DÜĞÜM GERİLİMLERİ YÖNTEMİ

temel düğüm (essential node)	en az üç eleman birleşir	iletkenlik matrisi	$\mathbf{G}\mathbf{v} = \mathbf{i}$
denklem sayısı	$n_e - 1$ KAY, $b_b - (n_e - 1)$ KGY	bağımlı kaynak	kontrol değişkeni düğüm gerilimleriyle yazılır
düğüm denklemi	$\sum$(düğümden çıkan akımlar) $= 0$	süper düğüm	tek KAY + $v_a - v_b = v_s$

Bu ünitede n_e temel düğüm sayısıdır. Temel dal (essential branch), iki temel düğüm arasında, başka temel düğüme uğramayan yoldur; b_e temel dal sayısı, b_b de bunlardan akımı bilinmeyenlerin sayısıdır. Döngü (kapalı yol), başladığı düğümde biten yoldur; çevre (göz), içinde başka döngü bulunmayan döngüdür. Düğüm gerilimi, düğümün referans düğüme göre gerilimidir; aksi söylenmedikçe referans alttaki düğümdür. Pasif işaret kuralı kullanılır: akım bir elemana + ucundan girerse $p = vi$ elemanın *soğurduğu* güçtür. Dirençler kΩ, akımlar mA olunca güç doğrudan mW; Ω ve A olunca W çıkar.

Düğüm gerilimleri yöntemi

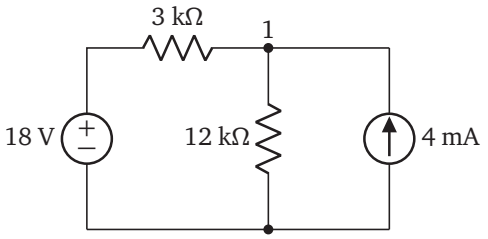
3.3

★☆☆ Çözüm → s. 10

Şekildeki devrede

a. 1 düğümünün gerilimini düğüm gerilimleri yöntemiyle bulunuz;

b. 18 V'luk kaynak güç mü verir, güç mü soğurur? Ne kadar?

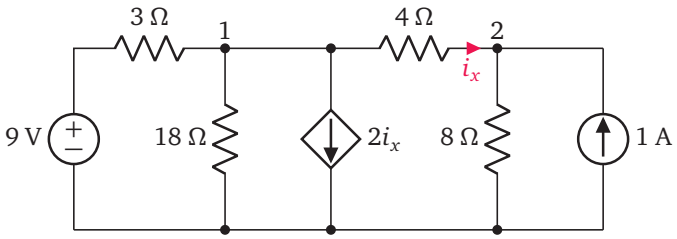

Bağımlı kaynaklı devrelerde düğüm yöntemi

3.7

★☆☆ Çözüm → s. 10

Şekildeki devrede akım kontrollü akım kaynağı 1 düğümünden $2i_x$ akım çeker; i_x, 4 Ω'dan 1'den 2'ye geçen akımdır. 1 düğümünün KAY denklemi hangisidir?

A) $(9-v_1)/3+v_1/18+(v_1-v_2)/4+2i_x=0$

B) $(v_1-9)/3+v_1/18+(v_1-v_2)/4=0$

C) $(v_1-9)/3+v_1/18+(v_1-v_2)/4-2(v_1-v_2)/4=0$

D) $(v_1-9)/3+v_1/18+(v_1-v_2)/4+2v_1/4=0$

E) $(v_1-9)/3+v_1/18+(v_1-v_2)/4+2(v_1-v_2)/4=0$

Özel durumlar ve süper düğüm

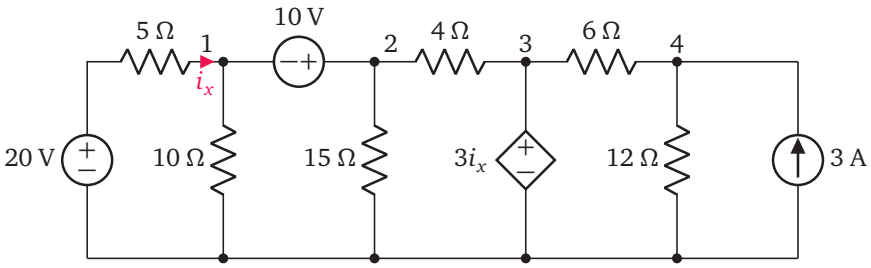
3.15 ★★★ Çözüm → s. 10

Şekildeki devrede 10 V'luk kaynak 1–2 düğümleri arasında, akım kontrollü gerilim kaynağı ($3i_x$; volt, i_x amper; i_x, 5 Ω'un akımı) 3 düğümü ile referans arasındadır.

a. Hangi düğüm gerilimi doğrudan kontrol değişkenine bağlıdır? Bilinmeyenleri v_1, v_2, v_4, i_x alarak dört denklemi matris biçiminde yazınız.

b. Düğüm gerilimlerini bulunuz.

c. Bütün kaynakların gücünü bulunuz ve güç korunumunu gösteriniz.

5. ÜNİTE

KAYNAK DÖNÜŞÜMÜ, THÉVENIN–NORTON, MAKSİMUM GÜÇ, SÜPERPOZİSYON

kaynak dönüşümü $v_s = i_s R$ (R seri $\longleftrightarrow$ R paralel)

Thévenin $V_{\text{Th}} = v_{\text{aç}}, \quad R_{\text{Th}} = \dfrac{v_{\text{aç}}}{i_{\text{kd}}}$

Norton $I_{\text{N}} = i_{\text{kd}} = \dfrac{V_{\text{Th}}}{R_{\text{Th}}}$

test kaynağı $R_{\text{Th}} = \dfrac{v_t}{i_t}$ (bağımsız kaynaklar sıfır)

maksimum güç $R_L = R_{\text{Th}}, \quad P_{\text{maks}} = \dfrac{V_{\text{Th}}^2}{4R_{\text{Th}}}$

süperpozisyon

bağımsız kaynaklar tek tek; bağımlılar kalır

Bu ünitede $v_{\text{aç}}$ açık devre gerilimi, i_{kd} kısa devre akımıdır. Pasif işaret kuralı kullanılır: akım bir elemana + ucundan girerse $p = vi$ elemanın *soğurduğu* güçtür. Bir kaynağı sıfırlamak, gerilim kaynağını kısa devre, akım kaynağını açık devre yapmaktır. Dirençler kΩ, akımlar mA olunca güç doğrudan mW; Ω ve A olunca W çıkar.

Thévenin ve Norton eşdeğerleri

5.6

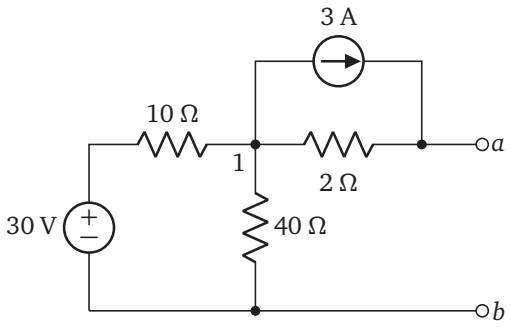
★★☆ Çözüm → s. 11

Şekildeki devrede 3 A'lik akım kaynağı 2 Ω'a paralel bağlıdır.

a. a–b uçlarının Thévenin eşdeğerini bulunuz.

b. Uçlara 14 Ω bağlanırsa bu direncin akımı ne olur?

c. Bu durumda 3 A'lik kaynak güç mü verir, güç mü soğurur? Ne kadar?

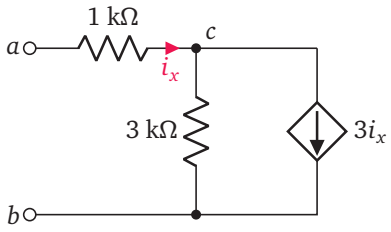

Bağımlı kaynaklı devrelerde Thévenin eşdeğeri

5.11

★★★ Çözüm → s. 11

Şekildeki devrede bağımsız kaynak yoktur; akım kontrollü akım kaynağının akımı $3i_x$'tir.

a. a–b uçlarının Thévenin eşdeğerini bulunuz.

b. Uçlara 6 V'luk bir kaynak bağlanıyor: + ucu 2 kΩ üzerinden a'ya, − ucu b'ye. Kaynaktan a'ya giren akımı ve kaynağın gücünü bulunuz.

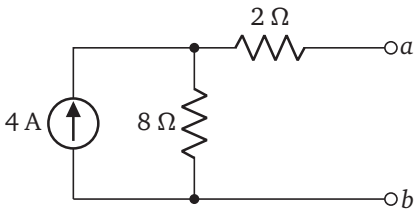
c. (b)'de kaynağın soğurduğu güç nereden gelir?

Maksimum güç aktarımı

5.13

★★☆ Çözüm → s. 11

Şekildeki devrenin a–b uçlarına ayarlanabilir bir R_L yükü bağlanacak.

a. Yükün gücünün en büyük olması için R_L ne olmalıdır? Bu güç kaç W'tır?

b. Bu durumda akım kaynağının verdiği gücü bulunuz. Kaynağın gücünün yüzde kaçı yüke aktarılır?

8. ÜNİTE

BİRİNCİ MERTEBE RL VE RC DEVRELERİ

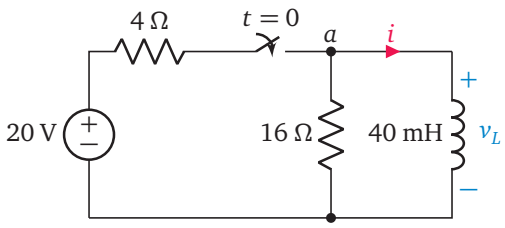
zaman sabiti	$\tau = R_{\text{Th}}C, \quad \tau = \dfrac{L}{R_{\text{Th}}}$	süreklilik	$v_C(0^+) = v_C(0^-), \quad i_L(0^+) = i_L(0^-)$
doğal yanıt	$x(t) = x(0^+)\,e^{-t/\tau}$	DC kararlı hâl	C açık devre, L kısa devre
genel çözüm	$x(t) = x(\infty) + \left[x(t_0^+) - x(\infty)\right]e^{-(t-t_0)/\tau}$	enerji	$w_C = \frac{1}{2}Cv^2, \quad w_L = \frac{1}{2}Li^2$

Bu ünitede R_{Th}, kondansatörün ya da bobinin uçlarından görülen Thévenin direncidir. "Uzun süredir" sözü devrenin DC kararlı hâlde olduğunu söyler: kondansatör açık devre, bobin kısa devre gibi davranır. $t = 0^-$ anahtarlamadan hemen önceki, $t = 0^+$ hemen sonraki andır. Pasif işaret kuralı kullanılır: akım bir elemana + ucundan girerse $p = vi$ elemanın *soğurduğu* güçtür. Zaman ifadelerinde t milisaniye cinsindendir; Ω ile mH ya da mF ve kΩ ile μF birlikte kullanılınca τ doğrudan ms çıkar. Enerji Ω–A–mH (ya da mF) ile mJ, kΩ–mA–μF ile μJ olur.

Basamak yanıtı

8.9 ★☆☆ Çözüm → s. 12

Şekildeki anahtar uzun süredir açıktır ve $t = 0$'da kapanıyor.

a. Bobinden görülen Thévenin eşdeğerini ve zaman sabitini bulunuz.

b. $t \geq 0$ için $i(t)$'yi ve $t \geq 0^+$ için bobin gerilimini ($v_L(t)$) bulunuz.

c. Akım hangi anda 4 A'e ulaşır?

Ardışık anahtarlama

8.19 ★★☆ Çözüm → s. 12

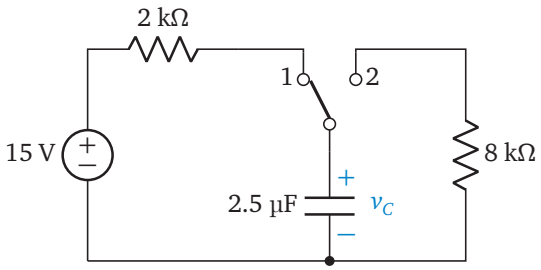
Şekildeki anahtar uzun süredir 1 konumundadır. $t = 0$'da 2 konumuna geçiyor, $t = 20$ ms'de yeniden 1 konumuna dönüyor.

a. $0 \le t \le 20$ ms ve $t \ge 20$ ms için $v_C(t)$'yi bulunuz.

b. 8 kΩ'un $t = 0^+$'daki ve 2 kΩ'un $t = 20^+$ ms'deki akımını bulunuz.

c. v_C hangi anda yeniden 14 V'a ulaşır?

d. $v_C(t)$'nin grafiğini çiziniz; zaman sabitlerini işaretleyiniz.

ÇÖZÜMLER

3 DÜĞÜM GERİLİMLERİ YÖNTEMİ

3.3

← Soru s. 3

a. Temel düğümler 1 ve alttaki düğümdür; alttaki referans seçilir, tek denklem yeter. 1'den çıkan akımların toplamı sıfırdır (akım kaynağı 1'e 4 mA sokar):

$$\frac{v_1-18}{3}+\frac{v_1}{12}-4=0.$$

12 ile çarpılırsa $4v_1-72+v_1-48=0$, $5v_1=120$:

$$v_1=24.0\ \text{V}.$$

b. 3 kΩ'dan 1'den kaynağa doğru $(24-18)/3=2$ mA akar. Bu akım kaynağa + ucundan girer; kaynak güç soğurur:

$$P=18(2)=36.0\ \text{mW}.$$

Kontrol: Akım kaynağı $24(4)=96$ mW verir. Soğurulan: 3 kΩ $2^2(3)=12$ mW, 12 kΩ $24^2/12=48$ mW, kaynak 36 mW; toplam 96 mW.

Sık yapılan hata: Gerilim kaynağının her zaman güç verdiğini sanmak. Burada 18 V'luk kaynak, şarj edilen bir akü gibi akım kaynağından enerji alır.

CEVAP a. $v_1=24.0$ V b. 36.0 mW soğurur

3.7

← Soru s. 4

1'den çıkan dört akım: 3 Ω'dan kaynağa $(v_1-9)/3$, 18 Ω'dan $v_1/18$, 4 Ω'dan $i_x=(v_1-v_2)/4$ ve bağımlı kaynaktan $2i_x$. Bağımlı kaynak bir bağımsız kaynak gibi yazılır, sonra kontrol değişkeni düğüm gerilimleriyle ifade edilir (kısıt denklemi):

$$i_x=\frac{v_1-v_2}{4}\implies 2i_x=\frac{2(v_1-v_2)}{4}.$$

- (A): 3 Ω'un terimi giren akım olarak yazılmış; öteki terimler çıkan akım. İşaretler karışık.
- (B): Bağımlı kaynak unutulmuş.
- (C): Bağımlı kaynak akımı 1'e giriyormuş gibi yazılmış; ok aşağı, yani 1'den çıkış yönündedir.
- (D): Kontrol değişkeni yanlış: i_x, 4 Ω'un akımıdır, $v_1/4$ değil.

CEVAP E

3.15

← Soru s. 5

a. Bağımlı kaynak 3 ile referans arasındadır: $v_3=3i_x$; 3 için KAY yazılmaz. 1, 2 ve 10 V bir süper düğümdür. Denklemler: süper düğümün KAY denklemi, kısıtı, 4 düğümü ve kontrol değişkeni $i_x=(20-v_1)/5$:

$$\frac{v_1-20}{5}+\frac{v_1}{10}+\frac{v_2}{15}+\frac{v_2-3i_x}{4}=0,$$

$$v_2-v_1=10,\qquad v_1+5i_x=20,$$

$$4:\ \frac{v_4-3i_x}{6}+\frac{v_4}{12}=3.$$

Süper düğüm denklemi 60, 4'ünki 12 ile çarpılınca:

$$\begin{pmatrix}18&19&0&-45\\-1&1&0&0\\0&0&3&-6\\1&0&0&5\end{pmatrix}\begin{pmatrix}v_1\\v_2\\v_4\\i_x\end{pmatrix}=\begin{pmatrix}240\\10\\36\\20\end{pmatrix}.$$

b. Son iki kısıttan $v_1=20-5i_x$, $v_2=30-5i_x$; 1. satıra konunca $930-230i_x=240$:

$$i_x=3.00\ \text{A},\qquad v_1=5.00\ \text{V},$$

$$v_2=15.0\ \text{V},\qquad v_3=9.00\ \text{V}.$$

3. satırdan $3v_4=36+18$:

$$v_4=18.0\ \text{V}.$$

c. Kaynaklar:

- 20 V: $20(3)=60.0$ W verir.
- 10 V: 1'e 5 Ω'dan 3 A girer, 10 Ω'dan 0.5 A çıkar; kalan 2.5 A kaynağa − ucundan girer: $10(2.5)=25.0$ W verir.
- 3 A: akımı 18 V'luk düğüme verir: 54.0 W verir.
- $3i_x=9$ V: 3'e 4 Ω'dan $(15-9)/4=1.5$ A, 6 Ω'dan $(18-9)/6=1.5$ A gelir; bu 3 A kaynağa + ucundan girer: $9(3)=27.0$ W soğurur.

Dirençler: 5 Ω 45, 10 Ω 2.5, 15 Ω 15, 4 Ω 9, 6 Ω 13.5, 12 Ω 27 W; toplam 112 W.

ertansinansahin.com

Kontrol: Soğurulan $112+27=139$ W, verilen $60+25+54=139$ W.

Sık yapılan hata: Referansa bağlı bağımlı gerilim kaynağının düğümü için de KAY denklemi yazmak. O düğümün gerilimi kısıttan gelir; kaynağın akımı ancak çözümden sonra KAY ile bulunur.

CEVAP a. $v_3 = 3i_x$; yukarıdaki matris
b. $v_1 = 5.00$, $v_2 = 15.0$, $v_3 = 9.00$, $v_4 = 18.0$ V
c. 20 V 60.0 W, 10 V 25.0 W, 3 A 54.0 W verir; $3i_x$ 27.0 W soğurur; 139 W = 139 W

5 KAYNAK DÖNÜŞÜMÜ, THÉVENIN–NORTON, MAKSİMUM GÜÇ, SÜPERPOZİSYON

5.6

← Soru s. 6

a. Uçlar açıkken 3 A, 1'den a'ya kaynağın içinden gider ve 2 Ω üzerinden 1'e geri döner; 1 düğümüne net akım girmez. Bu yüzden v_1 yalnız gerilim bölücüden gelir:

$$v_1 = 30\cdot\frac{40}{10+40} = 24\text{ V}, \qquad V_{\text{Th}} = v_1 + 2(3) = 30.0\text{ V}.$$

Kaynaklar sıfırlanınca (30 V kısa, 3 A açık):

$$R_{\text{Th}} = (10 \parallel 40) + 2 = 8 + 2 = 10.0\ \Omega.$$

b. $i_L = 30/(10+14) = 1.25$ A.

c. $v_a = 14(1.25) = 17.5$ V. 2 Ω'dan a'dan 1'e $3 - 1.25 = 1.75$ A akar; $v_1 = 17.5 - 2(1.75) = 14$ V. Kaynak akımını 1'den a'ya, yani düşük potansiyelden yüksek potansiyele iter:

$$P = (v_a - v_1)3 = 3.5(3) = 10.5\text{ W (verir)}.$$

CEVAP a. 30.0 V, 10.0 Ω b. 1.25 A c. 10.5 W verir

5.11

← Soru s. 7

a. Bağımsız kaynak olmadığından $V_{\text{Th}} = 0$'dır. R_{Th} için a'ya i_t test akımı verilir; $i_x = i_t$ olur. c düğümünde (çıkan akımlar):

$$-i_x + 3i_x + \frac{v_c}{3} = 0 \implies v_c = -6i_x.$$

$$v_t = 1\,i_x + v_c = i_x - 6i_x = -5i_x,$$

$$R_{\text{Th}} = \frac{v_t}{i_t} = -5.00\text{ k}\Omega.$$

b. Eşdeğer devre, 6 V, 2 kΩ ve −5 kΩ'dan oluşan tek bir çevredir:

$$i = \frac{6}{2+(-5)} = -2.00\text{ mA}.$$

Akım, kaynağın + ucuna 2 mA olarak geri girer: 6 V'luk kaynak $6(2) = 12.0$ mW *soğurur*. $v_a = 6 - 2(-2) = 10$ V, kaynağın kendi geriliminden büyüktür.

c. 2 kΩ da $2^2(2) = 8$ mW soğurur. Toplam 20 mW'ı devre verir; dirençler güç veremeyeceğine göre kaynak bağımlı akım kaynağıdır. Negatif direnç ancak güç veren (aktif) bir eleman içeren devrede çıkabilir.

CEVAP a. $V_{\text{Th}} = 0$, $R_{\text{Th}} = -5.00$ kΩ b. 2.00 mA kaynağa geri akar; kaynak 12.0 mW soğurur
c. bağımlı kaynak

5.13

← Soru s. 7

a. Thévenin eşdeğeri: Uçlar açıkken 2 Ω'dan akım geçmez, 4 A'in tamamı 8 Ω'dan geçer: $V_{\text{Th}} = 4(8) = 32$ V. Akım kaynağı açık devre yapılınca $R_{\text{Th}} = 8 + 2 = 10\ \Omega$.

$$R_L = R_{\text{Th}} = 10.0\ \Omega, \qquad P_{\text{maks}} = \frac{32^2}{4(10)} = 25.6\text{ W}.$$

b. $R_L = 10\ \Omega$ iken yük kolu $2 + 10 = 12\ \Omega$'dur. Akım bölücü:

$$i_L = 4\cdot\frac{8}{8+12} = 1.6\text{ A}, \qquad i_8 = 2.4\text{ A}.$$

Kaynağın gerilimi 8 Ω'unkidir: $v = 8(2.4) = 19.2$ V; verdiği güç $19.2(4) = 76.8$ W.

$$\frac{P_{\text{maks}}}{P_{\text{kaynak}}} = \frac{25.6}{76.8} = \frac{1}{3} \approx \%33.3.$$

Eşdeğer devrede oran %50 olurdu. Asıl devrede ise kaynağa paralel 8 Ω, yüke aktarılandan fazla güç harcar.

ertansinansahin.com

Kontrol: 8 Ω'luk direnç $2.4^2(8) = 46.08$ W, 2 Ω'luk direnç $1.6^2(2) = 5.12$ W, yük ise 25.6 W soğurur. Bunların toplamı 76.8 W'tır ve kaynağın verdiği güce eşittir.

CEVAP a. $R_L = 10.0\ \Omega$, $P_{\text{maks}} = 25.6$ W
b. 76.8 W; %33.3

8 BİRİNCİ MERTEBE RL VE RC DEVRELERİ

8.9

← Soru s. 8

a. a–toprak uçlarından:

$$V_{\text{Th}} = 20 \cdot \frac{16}{4+16} = 16.0\ \text{V}, \quad R_{\text{Th}} = 4 \parallel 16 = 3.20\ \Omega,$$

$$\tau = \frac{40}{3.2} = 12.5\ \text{ms}.$$

b. $i(0^-) = 0$, sürekli; $i(\infty) = 16/3.2 = 5$ A (bobin kısa devre olunca 16 Ω akım çekmez, $20/4 = 5$ A):

$$i(t) = 5.00\left(1 - e^{-t/12.5}\right)\ \text{A}, \qquad t \geq 0,$$

$$v_L(t) = L\frac{di}{dt} = 40 \cdot \frac{5}{12.5}\, e^{-t/12.5},$$

$$v_L(t) = 16.0\, e^{-t/12.5}\ \text{V}, \qquad t \geq 0^+.$$

$v_L(0^+) = V_{\text{Th}} = 16$ V: akımı sıfır olan bobin $t = 0^+$'da açık devre gibi davranır.

c. $5(1 - e^{-t/12.5}) = 4$ ise $e^{-t/12.5} = 0.2$, buradan $t = 12.5 \ln 5 = 20.1$ ms.

CEVAP a. 16.0 V, 3.20 Ω, $\tau = 12.5$ ms
b. $i = 5.00(1 - e^{-t/12.5})$ A $(t \geq 0)$,
$v_L = 16.0\, e^{-t/12.5}$ V $(t \geq 0^+)$ c. 20.1 ms

8.19

← Soru s. 9

a. $v_C(0^-) = 15$ V (1 konumunda kararlı hâl, 2 kΩ'dan akım yok). 2 konumunda kondansatör 8 kΩ üzerinden boşalır: $\tau_b = 8(2.5) = 20.0$ ms.

$$v_C(t) = 15.0\, e^{-t/20}\ \text{V}, \qquad 0 \leq t \leq 20\ \text{ms},$$

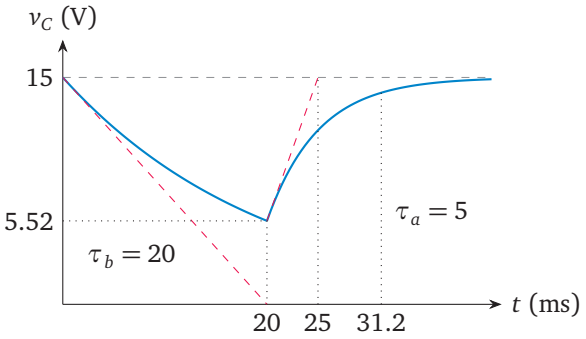
$v_C(20) = 15\, e^{-1} = 5.52$ V. 1 konumunda 2 kΩ üzerinden 15 V'a doğru dolar: $\tau_a = 2(2.5) = 5.00$ ms.

$$v_C(t) = 15.0 - 9.48\, e^{-(t-20)/5}\ \text{V}, \qquad t \geq 20\ \text{ms}.$$

b. $i_8(0^+) = 15/8 = 1.88$ mA (aşağı).
$i_2(20^+) = (15 - 5.52)/2 = 4.74$ mA (kaynaktan kondansatöre).

c. $15 - 9.482\, e^{-(t-20)/5} = 14$ ise
$t - 20 = 5 \ln 9.482 = 11.2$, yani $t = 31.2$ ms.

d. Boşalma yavaş ($\tau_b = 20$ ms), dolma dört kat hızlıdır ($\tau_a = 5$ ms). Kesikli doğrular her aralığın başlangıç teğetidir; teğet, son değer çizgisini bir zaman sabiti sonra keser.

CEVAP a. $15.0\, e^{-t/20}$ V ($\tau_b = 20.0$ ms);
$15.0 - 9.48\, e^{-(t-20)/5}$ V ($\tau_a = 5.00$ ms)
b. 1.88 mA; 4.74 mA c. 31.2 ms

ertansinansahin.com

KİTABIN TAMAMINDA

- 9 ünite, 160 soru ve hepsinin adım adım çözümü.
- Her ünitenin başında, soruların dayandığı bağıntıları özetleyen hatırlatma kutusu.
- Temel, orta ve ileri düzeyde sorular; her sorunun altında kendi çözümünüz için noktalı alan.
- Sorudan çözüme, çözümden soruya tek tıkla geçiş.

ertansinansahin.com